Muistio

Yrittäjyys ja elinkeinopolitikka
Mikael Ohlström

17.10.2016

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 18.10.2016

Hallituksen esitys Pariisin sopimuksen hyväksymisestä ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan saattamisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää Pariisin sopimusta ja sen kattavaa ratifiointia erittäin tärkeänä niin ilmastonmuutoksen hillinnän eli päästöjen globaalin vähentämisen, yritysten tasapuolisempien toimintaedellytysten kuin kasvavien puhtaiden teknologioiden markkinoiden kannalta (ns. win-win-win). EK kannattaa mahdollisimman nopeaa Pariisin ilmastosopimuksen ratifiointia.

Jäsenmaiden näkökulmasta on kuitenkin ongelmallista, ettei EU:n Pariisin ilmastosopimusta toteuttava 2030-lainsäädäntö ole vielä yksityiskohdiltaan valmis. Erityisesti tämä pätee kovan taakanjakotavoitteen saavalle Suomelle, sillä myös maankäytön muutoksista ja metsätaloudesta (LULUCF) aiheutuvien hiilinielujen/päästöjen laskentasäännöt ovat vielä täsmentymättä. LULUCF-asetuksesta – kuin myöskään tulevista bioenergian kestävyysmäärittelyistä – ei saa muodostua rajoittavaa tekijää, saati päästövähennysten lisätaakkaa, kestävän metsänhoidon rajoissa tapahtuvalle metsien lisähakkuille ja Suomen biotalouden kasvusuunnitelmille. EU-lainsäädännön jatkovalmisteluissa on siis oltava erittäin tarkkana.

Ennen kuin eri maissa toimiville yrityksille koituu ilmastopolitiikasta tasapuoliset kustannusrasitteet, tulee EU:ssa jatkaa päästökauppasektorilla hiilivuotoriskiä torjuvia toimia eli jakaa maksuttomasti – ja parhaille yrityksille täysimääräisesti (100 %) – niiden tarvitsemat päästöoikeudet sekä hyvittää sähköintensiivisille hiilivuotoaloille EU:n päästökaupan aiheuttamat epäsuorat kustannukset päästökauppadirektiivin salliman mukaisesti. Tämä on myös ilmaston etu. Hiilivuotosuojelun ja kustannuskompensaation tarve vähenee ja mahdollisesti poistuu, kun päästövähennysten kunnianhimon taso nousee ilmastosopimuksen progressioperiaatteen mukaisesti aikanaan globaalisti kaventaen välimatkaa EU:n ja kilpailijamaiden toteuttamassa ilmastopolitiikassa.

Pariisin ilmastosopimuksen win-win-win -tavoitteet voidaan saavuttaa vain tarpeeksi laajalla sitoutumisella. EK muistuttaakin, että Pariisin sopimuksen voimaanastumiseen tarvittavien osapuolten (vähintään 55) ja globaalien päästöjen osuus (vähintään 55 %) jäivät merkittävästi EU:n neuvottelutavoitteita (vähintään 80 % päästöistä) pienemmiksi. Siksi sopimuksen voimaanastumisen jälkeenkin on jatkettava keskusteluja ilmastodiplomatian keinoin, jotta varmistetaan reilusti minimivaatimusta suurempi globaali kattavuus.

Lisätietoja:
Johtava asiantuntija Mikael Ohlström, Elinkeinoelämän keskusliitto
mikael.ohlstrom@ek.fi, puh. 050 468 1022